

direkte indgreb, men ved at skabe økonomiske motiver og incitamenter til, at de pågældende erhverv selv kan gå foran hen imod en mere bæredygtig udvikling af miljøet. At tilskudsordningernes troværdighed og effektivitet naturligvis så også forudsætter en effektiv kontrol, er et andet aspekt, som jeg tidligere har været inde på.

Jeg har taget det for givet, at forespørgslen her i dag ikke har til formål at anfægte rigtigheden af de retlige vurderinger, som regeringen har anlagt. Jeg finder det klart, at den lovgivning på eksempelvis miljøområdet, vi har vedtaget med brede flertal gennem 1980'erne og her i 1990'erne, ikke er i modstrid med grundlovens bestemmelser.

Som tidligere nævnt skal man selvfølgelig altid være opmærksom på, om et sådant påtænkt indgreb i ejendomsretten nu også er rimeligt og nødvendigt i forhold til de mål, som forfølges, således at der hele tiden findes en passende balance mellem hensynet til den enkeltes og til fællesskabets interesser, og jeg føler, at vi i dag har en god balance mellem hensynet til almenvellet og til den private ejendomsret. Der er nogle valg, som man altid skal foretage, uanset om der er tale om ekspropriation eller ej, og jeg finder egentlig, vi alt taget i betragtning har haft en god, fornuftig og ansvarlig hånd i de valg.

Grundlovens fædre opstillede i sin tid nogle retlige grænser for de valgmuligheder, som lovgivningsmagten har til rådighed på dette område. Når man tænker på, hvilken udvikling samfundet i øvrigt har gennemgået i de sidste 150 år, er det i grunden imponerende, at disse retlige grænser er forblevet både tidssvarende og rigtige.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg vil gerne sige tak til statsministeren. Jeg synes, statsministerens redegørelse var meget imødekommende, og at det lover godt for en seriøs debat i fremtiden.

Det er naturligvis ikke så vanskeligt at være enig med statsministeren i de mere retlige vurderinger. Venstre kan også nogenlunde være enig i de elementer, som statsministeren nævner, der skal indgå i en vægtning, når de konkrete afgørelser skal træffes ved lov eller ved en konkret forvaltningsakt, men vi er nok ikke helt

enige, når det drejer sig om, i hvilke vægtskåle disse elementer skal lægges.

Et af grundproblemerne er de mange love. Vi skal se at finde frem til, at vi i fremtiden kan få afreguleret noget af Danmark, og dermed er det også nødvendigt at se tilbage på, hvorfor det er gået, som det er gået.

Vi synes i Venstre, at der er blevet alt for mange indgreb og alt for mange reguleringer over for den enkelte borger. Samtidig har man – og vi har jo måske uden at lægge mærke til det været med til det alle sammen – glemt, at med den stigende regulering af borgernes adfærd er ikke fulgt en tilsvarende regulering af myndighedernes adfærd. Man kan sige, at der er blevet for meget regulering af borgerne, men at retssikkerheden er ikke fulgt med.

Hvordan er det gået til? Det er naturligvis, fordi samfundet er blevet mere indviklet og mere besværligt, så det er nødvendigt, at der reguleres mere. Den ene lille lov gør i sig selv ikke så meget, men set over en årrække er det efterhånden for mange borgere, ikke mindst mindre erhvervsdrivende og landbrugere, blevet meget tungt at skulle overholde disse regler.

Det er klart, at når vi har lavet reglerne her i Folketinget, skal de også overholdes. Så ansætter vi kontrollører, men vi glemmer at udforme regler, der sørger for, at retssikkerheden er i orden. Det kan virke meget tungt og mistænkeliggørende på de enkelte borgere, at de ustandselig skal finde sig i, at myndighederne står der for at kontrollere.

Det er et af dilemmaerne i det system, vi nu har opbygget, at hvor vi har en vældig retssikkerhed i retsplejeloven, når det drejer sig om rockere, om drabsmænd, om tyve, om voldtægtsforbrydere, har vi ikke den samme retssikkerhed, når det drejer sig om det, man kalder kontrol af den enkelte borger og erhvervsdrivende. Så hedder det nemlig kontrolvirksomhed, og så gælder retsplejeloven ikke. Så kræves der ingen konkret mistanke, og så kan myndighederne altså gå ind. I tilfælde, hvor det havde drejet sig om personer, der havde overtrådt straffeloven, skulle politiet have overholdt retsplejeloven.

Jeg efterlyser derfor igen, for jeg har gjort det tidligere, statsministerens opfattelse af, om ikke jeg har ret i, at det nu er på tide, at vi i hvert fald får lavet nogle procedureregler for de offentlige myndigheder, der ikke i forvejen har beskrevne procedureregler i retsplejeloven, og at vi bør foretage en støvsugning, en gennemgang af den